

Ivan Čuk

Spoštovane bralke in spoštovani bralci revije Šport!

Kot gostujočega urednika priloge *Kegljanje, balinanje in »bowling«* mi je bila tudi dodeljena čast, da napišem uvodnik. Slučajno je v tej reviji tudi moj članek o nastanku spominske sobe dr. Viktorja Murnika, očeta slovenske telesne kulture. In ne morem mimo tega, da ne bi poudaril nekaj njegovih misli, ki se mi zdijo pomembne – tudi v luči priloge. Prva taka njegova misel je »Slovenec sem in kdo je več?«, ki jo je v času Avstro Ogrske monarhije ob 50letnici Južnega Sokola izrekel na zletu. Naši športniki nas predstavljajo v mednarodni areni in biti uspešen kegljač ter sredi Nemčije – kjer je več registriranih kegljačev kot vseh registriranih športnikov v Sloveniji – na svetovnem prvenstvu zmagati ekipno ali v dvojicah ali posamezno daje neizmeren narodni ponos vsakemu, ne samo zmagovalcu, temveč tudi vaditeljem, sodnikom in tudi navijačem. Enako velja za balinarje, le da je njihova Meka bolj južno na Mediteranu, saj sta Italija in Francija taki velesili, da jima ni para. Tisti, ki so se peljali skozi italijanska ali francoska obmorska mesta in vasi vedo, o čem govorim, ko je sredi naselja na glavnem trgu večštezno balinišče, ki je zjutraj in zvečer vedno polno mladih in starih. Morda najmlajša panoga »bowlinga« še ni dobila tiste prave domovinske pravice na naših tleh, ampak ko bo Slovenec stopil na zmagovalni oder sredi ZDA in bo zavihrala slovenska zastava, bomo izjemno ponosni. Le koliko je podobnosti z naslednjim dogodkom, ko je ekipa slovenskih telovadcev prišla s svetovnega prvenstva leta 1911, na katerem je osvojila 4. mesto; telovadno vrsto je pričakala petindvajset tisoč glava množica, ki ji je Murnik ob tej priložnosti rekel: *»Dosegli tega uspeha nismo zase, temveč za slovenski narod, ta mali, od bližnjih sosedov tako često zasramovani in poniževani, pa od nas s tako vročo ljubeznijo ljubljeni narod, da je ne more izruvat iz naših src nobeno zaničevanje sveta.«* Ali se res zavedamo, da nas na svetovnih prvenstvih ne glede na športno panogo zastopajo najboljši sinovi in hčere slovenskega naroda?

Druga misel dr. Viktorja Murnika pa je: *»Kakor se **moralne vrline ne dajo učiti iz knjige in predavanj**, tako se tudi inteligenca ne da dobiti iz knjig in predavanj. **Inteligenca ni kup znanja**, pa naj bo ta kup še tako velik. **Inteligenca je zdrava pamet** in te ima včasih nepismen človek več nego kdo, ki se je mnogo šolal, pa je malo prebavil.«* V prilogi so predstavljeni športi, ki zahtevajo veliko vzdržljivosti in še več natančnosti. In Slovenci

Foto: Arhiv KK Celje

smo ponosni na to, da smo delavni (vztrajni), natančni, a medijev kot da to ne zanima, zdi se, da ne zanima niti najpomembnejše organizacije OKS-ZŠZ. Omenjeni športi veljajo v teh organizacijah za manjvredne – samo zato, ker niso olimpijski? Kegljanje je npr. šport, ki je na slovenskih tleh skoraj 500 let starejši kot olimpijsko gibanje in še nekoliko več kot kateri koli slovenski telesno kulturni medij. Še več, tisti, ki bi morali po uradni dolžnosti skrbeti za enakopravnost (ne enakost), postavljajo športe za drugorazredne, zmanjšujejo pomen narodne samobitnosti in se klanjajo svetovnemu kapitalu. Zato je morda prav, da še kdaj obudimo kakšno misel dr. Viktorja Murnika ali preprosto včasih citiramo Hansa Christiana Andersena »Cesar je nag«.

prof. dr. Ivan Čuk
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport
ivan.cuk@fsp.uni-l